

A csiga-gyűjteményt egy névtelen jötevő egy darab zöldes forgonnyal (Turbo clearius) ajándékozta meg; az ásvány-gyűjteményt Tóth István helybeli tanító úr 3 db. és Binder Richard k. r. n. p. 6 db. szép ásvánnyal gyarapította.

Az ének- és a zeneiskola részére a n. érd. kath. egyházközség ez évben is 50 forintot ajánlott fel.

Mindazon nemesszivűeknek, kik a tanuló ifjúságot szíves adományai által önképzésre serkenteni, továbbá az intézet tanszereit és gyűjteményeit gyarapítani sziveskedtek, az intézet nevében hálás köszönetet mond

Kecskeméten, 1879-ik évi június hó 30-án
a r. kath. főgymnasium igazgatósága.

A borkészítés.

A mint szükséges, hogy a szeszégető a kukoricával és rozsossal megismerkedjék, hogy szeszégetni képes legyen: ép úgy szükséges, hogy a bortermelő közelebbről megismerje a szőlőfűrtöt és annak alkatrészeit.

A szőlőfűrt a legkedvesebb és egyszersmind legnemesebb gyümölcsök közé tartozik, mely alkatrészeinek kitűnő aránya miatt mint gyümölcs kellemesen élvezhető; de főleg borkészítésre és némileg gyógyászatra az Istenség megbecsülhetetlen adománya.

Körülbelül 1400 válfajban fordul elő, mely fajok gyümölesük minősége szerint húsos, leves s vagy maggal bírnak, vagy mag nélküliek. A húsosak enni, a levesek bornak, a magnélküliek aszalva mazsolának használhatók.

Tapasztalatból tudhatjuk, hogy kis fűrttel és boggyóval bíró szőlőfaj, minél korábban érkezik, nemesebb s szeszesebb bort ad, mint a nagyfűrtű, nagyszemű és későn érő faj.

Ha végig tekintünk a szőlőfűrtön, kétféle részt különböztetünk meg, u. m. kocványt s boggyót.

1) A kocvány szerves test, mely még zöld, fanyar, savanyús, kellemetlen izzal bír; ha a musttal együtt erjesztjük, a bor értékét tetemesen alább szállítja. Tartalma sejt-anyag, csersav és ásványi sók.

2) A boggyók mind alakjukra, mind nagyságukra nézve különböznek. A boggyón három részt különböztetünk meg; u. m. a héjat, nedvet s magvat.

a) A boggyó héja fanyar csersavat, színanyagot, szamatanyagot tartalmaz; ez utóbbit főleg az asztal-fajokban találjuk. Tudjuk azt, hogy a bor színét a héjtól nyeri, ebből kiindulva minden mustnak egyideig kell a héjjal érintkezni, kivált, ha mustunkból vörös vagy siller bort akarunk nyerni. Szőlőfajaink közt csakis egy van, melynek boggyó nedve színanyagot tartalmaz; és ez a festőszőlő.

b) A boggyó nedve áll: vízből, szőlő- s gyümölcs-cukorból, névény fehérnye (sikérenyv s kocsonya nemű glyadin, s pectin nevű anyagból), borkősavas, szőlő- s almasavasból, vilsavaskáli, méz s egyéb kénsavas és sósavas ásványi sókból, melyek a talajból vétettek föl.

c) A boggyó magva: növényi rostanyagot, zsíros olajokat s csersavat tartalmaz.

Úgy hiszem eléggé megismerkedtünk már a

bort szolgáltató nyers termény alkatrészeivel, s megtekintjük a borkészítést.

A borkészítés a szürettől veszi kezdetét. Így tehát a szüret az első és egyszersmind legfontosabb része a borkészítésnek s megérdemli, hogy a szőlősgazda figyelmét kiterjeszse rá.

Minél korábbi fajú szőlőink vannak, minél jobb fekvésű szőlőtalajunk, minél későbbre halasztjuk el a szüretet s az időjárás augusztus — szeptemberben kedvező volt, annál jobb és értékesebb borra számíthatunk. Nem nehéz a gazdának oly szőlőben a szüret idejét meghatározni, hol egy táblában egyfajta szőlő van, annál inkább törheti fejét oly gazda, kinek szőlőjében a fajták össze vannak keverve; ilyen körülmények közt csakis a késői szüret ajánlatos.

Mellékesnek tartom hosszasan fejtegetni a szőlőfűrtök eltávolítását a tőkéről; hisz ezt mindenki tudhatja, hogy csakis késsel vagy ollóval történhetik. De annál inkább megróhatjuk azon rossz és általánosan elterjedt szokást szüretelőinknél, hogy szüretelő edényeikbe kenyeret csempészenek, mi a bornak eczetágyat képez.

A leszedett fűrtöket az u. n. csomiszőlő kádiban, vagy az okszerűbb gazdánál a cselra alkalmazott szőlőmalommal összezúzzák ezután zsákba tiporják vagy megsűrik s a törkölyös must 12—20 óra múlva kisajtoltatik. Az idővel haladt gazdánál pedig a szőlőmalomból kikerült törkölyös mustot kádra helyezett drót-rostélyon áttörük, vagyis a csomától megszabadítják a szőlőbogyókat. Ezen eljárás igen ajánlatos azokra nézve, kik vörösbort akarnak előállítani. Leszűrt vagy kitiport szinmustot a sajtolás által nyert musttal ne keverjük össze, ha jó bort akarunk.

A fennmaradt törkölyt sajtolás után vagy szeszégetésre, vagy esigerbor készítésére használják. Ha szeszégetésre akarjuk a törkölyt, azonnal le kell taposni félfenekű hordóba és agyaggal légmentesen elzárni, nehogy a kevés cukortartalom szeszé változván elillanjon. Szeszégetés után fennmaradt törköly trágyául, pótkávéul, frankfurti fekete festék készítésére stb. gyártatik fel.

A szürettől kezdve a vörös és fehér bor két ellenkező úton halad. A fehér borra alkalmazott mustot a héjjal rövid ideig kell érintkeztetni, de a vörös bornál egészen másképp történik: itt már több ideig kell hagyni a mustot a héjjal. De biztos határidőt szabni nem lehet.

Észrevehette már mindenki, hogy egyik évben az időjárás a szőlőnek kedvező, máskor meg nem az. Ha kedvező volt az időjárás, a szőlőbogyóban minden rész és így a héjban a festanyag is több, s ekkor a vörös bor hamarabb elkészül színre nézve.

A szüret bevégezte után a legfontosabb borászati mozzanat az erjedés vagy forrás. A kellő hőmérsék következtében a mustba a légkörből élesztőgombák csirmagvai hullanak s a mustban foglalt fehérnye és cukrot táplálkozásuk és szaporodásukra felhasználván: a cukor felbomlik szeszre, melytől a bor erejét s részegítő hatását kölcsönzi; s kén-savra, mely nehézségénél fogva a pince alsó részeit kitölti, miáltal sok szerencsétlenség okozója. Szellőztethetjük a pincét, de még ezután is kétes lehet előttünk a pince levegője; tanácsos, hogy a

pinczébe hatoló, hosszú léczre égő gyertyát helyezünk el, s ezt előre tolva hatoljunk a pince üregébe, ha a gyertya kialszik, térjünk vissza, mert ekkor még a pince levegője nem alkalmas a lélegzésre.

Az erjedés tüneténye a következők: a must megzavarodik, habzik a felszálló szénsavtól. S a mint az erjedés legnagyobb fokra hágott, az erjedés mozzanatai kissebbednek, a hőfok alább száll, a folyadék könnyebb lesz a kifejtett szesztől s a nehezebb tárgyak kocvány, héj, mag stb. a hordó fenekére süllyednek a söprű közé. Végre beáll a tisztulás, a pezsgés itt-ott mutatkozik buborék alakban, s a hőmérsék az eredeti must hőmérsékére visszahál; ekkor már a must sávanýú újbórrá válik s élesztő izzal bír.

Megkülönböztetünk zajos vagy főerjedést és utó, vagy csendes, lassú erjedést; továbbá nyílt és zárt erjedést.

A fő vagy zajos erjedést már megismerhetjük eléggé; utóerjedés később mutatkozik a hordóban, némi zavarodás által véteti észre magát. Zajos erjedés alatt a cukor legnagyobb része szeszre és szénsavra bomlott fel; azonban egy kis rész bontatlanul visszamaradt, mi az utóerjedésnél bomlik föl és pedig részint szesz- és szénsavra, részint pedig glicerinnre és borostyánkősavra. Az utóerjedés alatt tűnik ki a bornak orrunkat csiklándozó kellemes zamataja. (Bouquet).

Nyílt erjedésnél a must, legyen bármily edényben, érintkezik a levegővel; miért is nyílt erjedésnek nevezetük, míg a zárterjedésnél kotyogtatón át hatolhat megszűrve a musthoz. Nyílt erjedésnél a must erjedése gyorsan folyik le, nincs kitéve anynyira a lassú erjedésnek; de annál inkább hajlama van az eczetesedésre. Ellenben a zárterjedés mellett kezelt mustból lett bor mindig több zamanyagot tartalmaz és nem oly könnyen eczetesedik.

Az erjedés 8 naptól 24 napig fog tartani. Amint bevégeződött, tanácsos lefejtetni, de nem a hagyomány szerint jó kénezett hordóba mit már tenni szoktak szüret alkalmával. Tudhatjuk, hogy a kén megölje a gombáknak s ezek vegetálása szünetelvén az erjedés nem haladhat tovább, míg a levegőből új csirmagvak nem hatolhatnak a mustba. Ebből következik az, hogy a szeszhiányban szenvedő boraink épen azért, mivel a lassú forrás a kénezés által megakasztott, a szép tavasz kinyíltával fordulnak.

Lovass Jenő,
okl. borász.

ÚJDONSÁGOK.

— Az I-ső kerületi bizottsági tagok választását a bíráló választmány végleg igazolta daczára annak, hogy a megejtett vizsgálatból világosan kitűnt, hogy a választás színhelyére a választók ittas állapotban hozattak, szavazatlapok csaknem erőszakosan kieserélgettetek, s a szavazatlapok száma is eggyel többre ütött ki, mint a hányan szavaztak; holott ez egy szavazatot is döntő volt, mert a két utolsó egyenlő szavazatot nyert jelölt között csak sorshúzás döntött, tehát bátran legjobb lelkiismerettel meg lehetett volna semmisíteni. Most panaszkodjanak már méltatlanságról szélbali ellenfeleink,

TÁRCZA.

A sors játéka.

(Molnár Aladár naplójából.)

Irta: Páthly József.

Az 186... év december 16-ika egyike volt a legzordonabb téli napoknak.

A vihar karesú, délczeg paripája, a szilaj forgószél, beláthatatlan gyorsasággal vágatott keresztül határról határra a sima alföldi rónán, s daczos fejének szétzilált sörényével a nehéz hófelhők bősülvén söpré és sodorta le a sűrű hópelyheket a virágaitól megfosztott pusztára tájra, s morogva repülő villám gyors lábait ismét visszargudosták azt onnan a fagyasztó hideg levegőbe.

E párját ritkító vihar közepette egy rozszant szánon, meleg bundába burkolózva utaztam N.-ről Kecskemétre.

Körülöttem a még csak néhány hónappal is előbb eleven viruló legelővel borított s messze elterülő, s most fehér lepellel fedett sima táj szomorú s kiholt volt mint az óriási terjedelmű rideg Sahara.

A magas hóhullámokkal fedett országot közélébe eső kerítéstelen udvarokon még csak egy lelket sem lehetett látni, mindenki a meleg szobába vonult, nem törődve azzal, hogy idekint a zuzmarás zivatar, s füttyülő fergegben a szüntelen egyhangú szavakat kiáltozó, szerte kóválygó fekete hullókon kívül még más is didereghet.

A kegyetlen hideg talán tagjaimat egészen megdermesztette volna, ha nem melegíti s nem hozza édes hullámszába éltet gyökerét, szívemet, egy boldogító vágy és óhaj — egykori legked-

vesebb tanuló társaimat s jóbarátimat viszont láthatni.

De így fel sem vevém a kellemetlen külhatásokat, mert hiszen egy üdvözítő érzélem forrásként árasztá szét keblemben kristály tiszta, jótékonyan melegítő csepjeit, azon hit, hogy ismét viszont láthatom két legjobb és leghivebb barátomat, kikkel gondtalanul, s a vigság hullámain evezve együtt töltém el tanuló éveim nagy részét.

Lelkem felül az unalom nehéz éjét — mely más alkalmakkor, midőn így órákon keresztül magányosan kelle lennem reá sulyosodó, — elűzé az édes mult örömeinek emlékezetembeni visszaidézése, s a közel jövő remélt üdítő perezeinek csapongó képzelete, mely a sebesen repülő sas szárnyainál százsororta gyorsabban oda szállt az ismerősök, a váró és szerető barátok közé. Az idő haladt sebes léptekkel.

Már a halovány fényű nap is bucsút vett a borús ég s az elhagyatott tájtól, melyen csak a bősülvén vihar látszék még élni; s leszállt az est-homály, melynek sűrű ködén a telő hold oly homályos és kísérteties fényvel ragyogott keresztül, mint az ellenzett világú mécs lángja, a kegyetlen halállal küzdő nehéz beteg ágya mellett, a sűrű, káros anyagokkal terhelt szobai zárt levegőn át.

Az idő haladt...

Végre valahára nagy ügygyel bajjal beértem vágyaim teljesülésének helyére Kecskemétre. A torony órája épen kilenczet ütött.

Fuvarosomtól kértem, nem ismeri-e Zöldhegyi ügyvéd urat?

— Hogyne ismerném uram — válaszolt meglehetősen mogorván. Ekkor hallhatám első mondatát; egész úton, magyar ember szokása ellenére, — mintha fogadása tartotta volna — egyetlen szót sem

szólt, legfőljebb akkor, ha borzas nyakú, vastag lábú macska lovait gyorsabb lépésre noszogatta.

— Ahhoz tartson — fejezém be e rövid párbeszédet.

Néhány perc múlva elérkezénk Zöldhegyi ügyvéd házáig, melyből az ablakok becsukott tábláin keresztül egy cigánybanda élénk, tüzelő zenéje meglehetősen erőteljesen kihallatszott.

Mint a gondolat oly gyorsan repültem be a legelső szobába, melyben beléptemkor nagy és vig férfitársaság volt összegyűlvén, s több-kisebb csoportra oszolva, pajzán jókedvet szerző telt pohár ürítgetés kíséretében a Kecskeméten — úgyszólván egyedül itt — nagyban divó entrázással töltve az időt.

Barátaimat e vigadók közt felleltem — az ők, mint Zöldhegyi meghitt házi barátjai kedvéért levék hivatalos ez estélyre, — kiknek viszont látásakor örömmel oly magas fokra emelkedék, mint a szerelem legmelegebb hevével szerető leányka boldogsága, midőn hosszú évek után először borul távol volt kedvese keblére, — hogy alig birtam tőle szólni.

Nagyszerű és magasztos a viszontlátás öröme, mely az érzékeny szívre mint egy túlvilági kéj nehezedik.

Hat év szállt el azóta, a mulandóság tengerébe öntve tűnő hullámain, s újaknak adva át siető pályáját, mióta legkedvesebb barátaimat nem láthatám.

Hat év! mily sok új sirhalom keletkezik ennyi idő alatt az enyészett rideg kertjébe s mily sok új egyén születik betöltendő az elköltözötték helyét.

Hogyne keletkeznék tehát lázas örömhullám az emberi szív csendes tavan, viszont látva azon arcokat, kikhez az ifjúság és a hosszú együttlét a

midőn egy oly kerület választása igazoltatott, melyben egy újabb választás pártunkra teljes győzelemmel végződött volna.

— **A megkötözött ember.** Nagy feltűnést okozott a mult hétfőn egy kocsi, melynek oldalához egy szép arcú barna fiatal ember volt kötözve. A munkásosztályhoz tartozó fiatal ember azonban ép anyyira volt rossz mint szép, s ellopta Cs. J. polgártársunknak tajtpipáját kívül a tárczáját is, melyben a napszámosok pénze volt s azután il a berek nád a kertet csinált, egész N.-Kőrösig, a hol Cs. J. polgártársunk utolérte és megkötözvén haza szállította.

— **Sz. Nagy Károly zenetanár** ikergyermekei közül a kis Ervin f. hó 18-án meghalt. A szomorú hirt távirati úton vette az apa, a ki Debreczenben volt magán ügyeit rendezendő.

— **A „Kecskemét“** legutóbbi számában reflexiókat közöl „Részrehajlatlan“ című cikkére adott megjegyzéseinkre. A lapunk multkor számában megjelent vezércikk folytán felesleges ezen reflexiónak nevezett stílyakorlattal még tovább foglalkozni. Az autonómiához a reflectáló nem ért, s így ez ügyben nem igényelhet meghallgatást, annál kevésbé akkor, mikor rosszakaratúlag olyasmit magyaráz ki cikkünkben, a mi abban nincs benne. Kötekedéseire és piaci élczéseire nincs mit válaszolnunk, s a mi a „becsületes jó indulatot“ és a „tehetséget és erőt“ illeti, telik ki még a viseltesből is mindig annyi és különb nálunk, mint nála az ünnepiből. Ezt még a tök-filkók is tudják, csak a „Kecskemét“ mak-hetesei nem.

— **A választók** kiigazitott lajstromára vonatkozó felszólamlások határideje lejárt, s a központi választmány közelebb fog a beadott reclamatiók felett határozni.

— **A siketség mint a halál okozója.** Mint halljuk, a mult héten egy öreg asszony ment a vasúti sinen s miután a vonatvezető hasztalan sipolt gőzerővel, a vonat alá került. Szegény öreg asszony siket volt s nem hallotta sem a mozdony robaját, sem a sipolást.

— **Kiss Mihály,** helybeli községi tanító felhívást intéz a kecskeméti szülőkhez, hogy ha kis fiúkat vagy leánygyermeküket a német szó elsajátítása végett az alföldre cserébe adni szándékoznak, forduljanak ő hozzá; miután több német ajkú szülők által felszólított, hogy viszont a magyar nyelv megtanulása végett ohajtanák gyermekeiket cserébe adni. Ajánljuk az illető szülők figyelmébe. Lakása: 7. tized, mezei-úteza, 237. sz.

— **A fiakkerekek jelt adnak** magukról, amennyiben minden este az indóháznál ugyancsak fogják a passasért, kiáltván: „személyenként 20 kr., tessék felülni.“ Nem is sok, válaszoló erre egy polgártárs, de azért gyalog ment be a városba.

— **A mozgószítási hírek** újra szárnyalnak, s amennyiben hitelesek, szerintök már a Wasa és 8-ik huszár-ezredek a Boszniába leendő bevonulásra parancsot kaptak. Ebből azonban nem lehet azonnal újabb occupatióra gondolni, mert az elfoglalt tartományban a belső rend és béke fenntartása is nagyobb erő összpontosítását igényli.

— **Somhegyi Ferencz,** nemrég elhunyt kitűnő történészünk helyébe a kegyesrendi káptalan által Kalmár Endre választott meg a rend főnökévé,

ki az utóbbi három év alatt mint tükár működött boldogult elődének oldala mellett.

— **Zsebtolvajok** vannak városunkban, úgy látszik, ugyanaz a társaság, mely szervezkedve folytatta üzemeit legutóbb N.-Váradon.

— **A budapesti árú- és értéktőzsde** gabonavásári bizottsága hirdetményileg teszi közzé, hogy a VI-ik nemzetközi gabona- és magvásár Budapesten f. évi augusztus 27-én fog megtartatni, mire nézve a további intézkedések közelebb fognak a közönség tudomására hozatni.

— **A külföldi szakértők,** kiket a kormány a Tisza-szabályozás megvizsgálására hívott meg, f. hó 13-án érkeztek Szegedre, honnan aztán lementek a Tiszán végig, sőt a Dunán a „Vaskapu“ szoros is megtekintették. Útközben mindenütt nagy kitüntetésekben és szívéllyességben részesültek, kik viszont mindent nagy érdeklődéssel s figyelemmel néztek meg, s az eddig történt intézkedésekről dicsérettel és elismeréssel nyilatkoztak. Orsováról, hol egy éjt töltöttek, a társaság Mehádiára ment.

— **Czikotán** f. hó 15-én éjjel 10 órakor a már mély álomba merült lakosságot tűzjel riasztá fel. A villám a kath. templom tornyába csapott s néhány perc alatt az egész templom lángban állt. A lakosság a szakadó eső daczára talpon volt, a fecskendők gyorsan működtek, s így sikerült a templomot megmenteni. A torony azonban egészen leégett, s a harangok is elpusztultak.

— **Csermák,** régi híres magyar zeneszerző emlékére a veszprémiek sirkövet emelnek következő felirással: „Itt nyugszik Csermák Antal, több magyar nótá szerzője. Elhunyt 1824-ben.“

— **Székesfehérvár környékén** a mult héten jégverés pusztított, s tett elég kárt, a miben tehetett. A derék város nem érdemlette meg ez elemi csapást, mely az ipar és gazdaság emelése érdekében annyi áldozatot hozott.

— **Budapesten** az iparos congressus határozata folytán 1882. évben országos iparkiallítás lesz. A kiállítás helyiségeül a régi váci temető van kiszemelve.

— **Afrika belsejébe,** mint a „Journal des Débats“ írja, Freycinet javaslata folytán vasutat szándékoznak építeni, a mely által Afrika éjszaknyugati része és annak 100 millióra tett lakossága a nemzetközi forgalomnak többé-kevésbé megnyeretnék. A vasút hossza 2000 kilométerre van tervezve, s minthogy kiépítése aránytalanul kevesebb nehézséggel jár, mint a Csendes Tengerig vezető vasút (6000 kilométer), mely a rengeteg Cordillerákat mászsa meg, kiépítése iránt alig van kétség. Freycinet e vasutat hálásabb vállalatnak mondja, mint a panamai földszoros átszelését, s bizonyára kevésbé kalandos, mint a Saharának néhány év előtt tervbe vett tengerré alakítása.

— **Carey hadnagyot,** ki tudvalevőleg Lulu francia császári herceget oly gyáván cserben hagyta, hirszerint a haditörvényszék rangvesztésre és az angol hadseregtől való elbocsátásra ítélte.

— **Június 29-től július 5-ig** bezárólag elhaltak: 1. Péntek Márton napszámos 84 éves, végelgyengülés; 2. Szabó György leánya 1 és 1/4 éves, bélhurút; 3. Ország János fia 1 éves, bélhurút; 4. Mujkos Anna özv. Kineses Györgyné 88 éves, végelgyengülés; 5. Ács Lászlóné Főző Mária 38

éves, nehéz szülés; 6. Tóth Rozália özv. Buttinger Imréné 53 éves, tüdőlob; 7. Varga László juhász 47 éves, szélhűdés; 8. Dekaj István fia 3 hónapos, ált. sorvadás; 9. Halasi Sándor fia 10 éves, hagymáz; 10. Ács László fia 5 napos, időelőtti; 11. Tasi Mária özv. Kecskés Józsefné belső elvérzés (szúrt seb következtében bonczoltatott); 12. Orbán János fia 3 napos, göres; 13. B. Nagy István tegyencz 24 éves, gümőkór; 14. Ács László fia 5 napos, időelőtti; 15. Gyulai Imre leánya 2 hetes, göres; 16. Fojka Mária tlen halva született leánya; 17. Soós Imre iparos 63 éves, gümőkór; 18. ifj. Dékány Pál leánya 8 éves, vízkór; 19. Végh Károly fia 7 hetes, göres; 20. Pöcznik Illés kézimunkás 47 éves, gümőkór; 21. Gulyás Erzsébet Molnár Istvánné 35 éves, nehézsülés; 22. Hadzi István leánya 14 éves, gümőkór; 23. Patonai Mária tlen leánya 8 hónapos, ált. gyengeség; 24. Bóna Sándor fia 6 éves, sorvadás; 25. Kovács József leánya 2 hónapos, göres; 26. Tóth Anna tlen leánya 4 napos, időelőtti; 27. Molnár Gergely leánya 7 éves, belső elvérzés (lösebb következtében bonczoltatott). Ezek közül férfi 13, nő 14; tlen 2 nő, halvaszületett 1 nő; véletlen halálet 2, és bonczoltatott 2.

Vámos Béla jogtanár úr által következő sorok közlésére kértünk fel:

Tisztelt Szerkesztő Úr!

A „Kecskemét“ szerkesztőjét Német Dániel urat, személyesen kértem fel, hogy tőlem fogadjon el és közöljön lapja hasábjain egy nyilatkozatot, mely „Reflexió“, az ő felelőssége mellett legközelebb megjelent „Reflexiók“-ra. Midőn 1874. évi jan. 1. napjával, a „Kecskemét“ szerkesztését átvettem, s lapnak általam megnyitott „Reflexiók“ című rovatában, ünnepélyesen kijelentettem, hogy a „Kecskemét“-ben, míg e lap szerkesztésem alatt álland, önvédelemre célzó nyilatkozatoknak mindig helyt adok; mert nézetem szerint az irodalmi tisztesség követeli, hogy ki-ki ott védhesse — azon közönség előtt magát, hol megtámadtatott. De ez már régen történt... Azóta irányelvek dolgában nagyot fordult a világ a „Kecskemét“ szerkesztőségében, mert N. D. úr e lap hasábjain, az önvédelem útját, előttem — a volt szerkesztő előtt is — elzárta! S minő indokolással? Mert — úgy mond — véleménye szerint, nyilatkozatomat a „Kecskeméti Lapok“ számára irtam, mivel úgy irni, miként én irtam, csak ez újságban szokásos.

Hiába világosítottam fel, hogy téved, midőn ily nézetet táplál; hiába jelentettem ki előtte, hogy én kész vagyok nyilatkozatomat visszavenni, annak közlésétől elállani, ha azt még egyszer végig olvasva, tartalmából csak egyetlen szót is ki bír emelni, melynek használata által igaztalanságot követnék el, vagy a velem szemben tanúsított bánásmódnál kevésbé volnék kiméletes, a „Kecskemét“ azon munkatársa irányában, ki engem olvasó közönsége előtt megtámadni nem átalott; ámbár úgy a helyi közléttől, mint a helyi hírlapirodalomtól évek óta teljesen visszavonultan élek.

De N. D. úr, a helyett, hogy nyilatkozatomat kritika alá vonva — szavamom fogni igyekezett volna: megmaradt korábban kijelentett nézete

barátság szent kötelékével összefűz kebleinket, akkor amidőn a sors nyájás anyyala oly hosszú távollét után ismét összevezérle bennünket.

A szives fogadtatást, melyben Zöldhegyi Andor s neje és vendég barátaitól részesítetttem, képtelennek érzem magamat leírni, semhogy egész valóságában, élethűen, s hozzá méltólag, hanem még csak megközelítőleg sem.

Később Zöldhegyi által bevezettettem a szomszéd terembe, hol a táncz és zene javában folyt. A szomorú tél hosszás szemlélésében elfáradt szemeimnek oly jól esett a jelen levő bájos koszorút láthatni, s gyönyörködni annak pompás virágai, az igéző leányokban, kik oly vidáman s oly nyájasan mosolygának mint a természet élet kezdetén, a kikeletkor, a magas égbolton, a tavaszi nap-sugár, s kik oly pille könnyűséggel lejtének el előttem, mint egy lázas alvó előtt a tündérialmok hosszú sora.

Vig volt és jól érzé magát mindenki; s nem csoda, ott a hol a házi asszony oly vig és oly eleven mint Zöldhegyiné — ki épen ekkor névestélyét tartá, — ott a vendégek is csakhamar rózsás kedvet kapnak.

S nem csoda ha én, látva a vig társaságot, csakhamar elfeledém a rideg télnek reám gyakorolt kellemetlen benyomásait, hiszen előttem az üde kikelet virult, mely fásultságából lelkesülésre villanyozá szívemet, s hullámokat keltett kaczer csábjaival lelkeimen.

Mig a heves csárdás tovább folyt, addig én irigyelve a tánczolókat ártatlan boldogságát, gyönyörködve legeltetém szemeimet a bájos női alakokon. Egyszerre csak a többek között egy anygyali szép leány ragadta meg éber figyelmemet,

oly keccsel s oly könnyűséggel tánczolt, mintha nem is a földön járna, hanem gyors szárnyakon levegőben lebegett volna.

Ez anygyali leányka magas és karcsú termettel bírt, éjsötét szemeinek intessiv bársonyos fénye a gyémánt és a csillagét is túlragyogá. Nagy gondal és műizléssel rendezett ében fekete, selyempuha és finom hajfűrtjei gömbölyű válláról leomolva szabadon érintgeték a tejnél fehérebb keblet, melyet a divatosan kivágott ruha a balzsamos kaczerkódó légnek csókdosni engedte; hosszúkás hófehér s halovány pirral diszített arcán az ifjúság igéző s elbájoló szűzharmatos virága nyiladozik, s egy tündérország bűbája mosolygott le róla.

Műizléssel ékített ruházata oly jól illett méltóságos termetére, mint a kised tavaszi ibolyára az üde, reghajnali, ragyogó harmatsepp.

A mint látszott, e leány a közszeretet tárgyát képezi; büszke volt reá minden férfi ha vele társaloghatott vagy épen tánczolhatott.

Szemeim mintha meglettek volna igézzve, reá meredének ez anygyalra

Az első pillanat varázsa oly benyomást gyakorolt reám, hogy egyszerre érezni kezdém, hogy nemcsak szemeimet bilincselé le ez angyal ellenáthatlan csábító ereje, hanem még lelkeimet és szívemet is.

Keblemet egy furcsa s édes érzés lázas dobogásra ingerlé.

A zene elhallgatott. A táncz megszűnt. Zöldhegyi Andor bemutatott a hölgyeknek.

S csak akkor tudtam magamnak megfejteni ama furcsa érzés okát, mely egész valómon elömlött, midőn ez igéző leánynak bemutatva vele néhány szót válthaték és szellemi fonségét megismerhetém; csak akkor tudtam meg, hogy mi tevő

lelkeimet nyugtalanná, s hogy minő erő volt az, mely föl-villanyozá s föl-breszté szívemet mély álmából.

Ama furcsa érzés oka s ez óriási erő szerelem volt, mely most egyszerre, váratlanul vezéresillagként sokkal világosabb s tisztább szinnel tünt fel szívemben, érzelmeim egén, mint akkor, midőn a szerelem legelső, mosolygó tavasza hinté elém a boldogság örömeit illatozó virágait.

Párbeszédünk kezdetének leírásával nem akarom a kegyes olvasót untatni, s csakis annyit akarok megjegyezni, hogy ez alkalommal sehogysém birtam hozzáfogni az úgynevezett arszlán-ostromhoz, bár azon sok ártatlan kalandocska, melyben már életemben részt vevék, eléggé beleszoktattak a hódítás mulattató mesterségébe.

S hogy jelen alkalommal oly bátortalan voltam, annak egyedüli s igaz oka abban rejlék, hogy életemben most kezdtem igazán szeretni; s így nem csoda, ha valódi érzelmeimet hűen kifejező szavakra nem leltem egyhamar, mert hiszen ez alkalommal nem vehetém hasznát az időtöltésből szerzett privát-leczkék, ártatlan kalandocskákból megszokott, szerelmet szinlelő, nagy hangú szavaknak.

Nemsokára a zenekar újra magasztos lassút kezdett játszani, s a reményteljes ifjúság mind-egyike mosolyogva közeledék tánczosnéjához, kivel óhajta együtt eljárni a magyar nép eme egyszerű de méltóságos tánczát.

Kapván az alkalmon, fölkerem tánczosnőmül Juczikát — ez volt neve szerelmem tárgyának, s úgy neki hevültem a táncznak, látva, hogy ő neki sincs kellemetlenségére velem tánczolni, hogy életemben sem edellett, sem azóta nem tánczoltam oly virágos kedvel.

Az együttlét túlemlt a halandók sorain.
(Folytatása következik.)

mellett s ekként előidézte rám nézve azon kényszerhelyzetet, hogy a „Kecskeméti Lapok“ szerkesztőségéhez forduljak s azt kérem fel nyilatkozatom közlésére; melyet most már azért is nyilvánosságra hozni kívánok, hogy a „jó emberek“ véleménye dönthessen a felett is: vajjon a „Kecskemét“ e az, vagy én vagyok, ki nagyobb mérvben van képesítve, a tisztességes irmodor határain belül álhatalosan megmaradni?

Kérésem megújítása után tisztelettel maradtam Kecskeméten, 1879. július 17. alázatos szolgálója:
Vámos Béla.

Reflexio a „Reflexiók“-ra.

Nem tudom — de nem is kívánom tudni — mit vétettem a „Kecskemét“-nek, hogy legközelebb megjelent 28. számában nevem kezdőbetűi (V. B.) alá bűjt szerkesztősége vagy ennek valamely lap-pangó természetű elvtársa, csekélységemet is bele-vonta, ama nem kis elkeseredéssel vívott tusába, melyet jogakademiánk ügyében a két helyi hirlap egy idő óta folytat; azt pedig egyáltalában nem értem: mi volt a czél, mely miatt ily elbánás tárgyává kelle lennem? Vajjon egyéniségem méltó meghurczolása e, az igazság azon jól ismert bajnokai által, kik erkölcsbírói szerepüket „Kecskemét“ hasábjain szokták koronként eljátszani? Vagy talán bemutatása az olvasó közönség előtt annak, hogy mily tökélyre bírja vinni a szójátékot az, ki könnyen bánik a szóval?

Mivel így vagyok a „Kecskemét“ hivatkozott cikkével: hajlandó volnék azt minden megjegyzés nélkül hagyni, ha annak szövegében, a „Kecskeméti Lapok“ újdondászára vonatkozó ezen állításhoz: „vezérezkékében (t. i. azon cikkben, mely védi a jogakadémia ügyét megtámadja a protestans autonómiát“: ily nyilatkozat nem volna valóban meglepő cynizmussal odavetve: „— hogy nem szégyell véd-Vámos politikát csinálni az egyház ellen stb?“

E nyilatkozat a maga betűszerinti értelmében azt teszi, hogy Vámos politika — tölem ered, általam teremtett meg azon védpolitika, melyet jogakademiánk ügyében, a „Kecskeméti Lapok“ újdondásza vall és hirdet; de a mely „egyházellenes“ „megtámadja a protestans autonómiát“ s mint ilyen csak „szégyell“-ni való politika.

Hogy ön, ki engem a „Kecskemét“ olvasó közönsége előtt. becses egyéniségének eltitkolása mellett ily politika követésével gyanúsít, minő lábon áll lelkiismeretesség dolgában: azt én uram! nem tudhatom, azért nem veheti rosz néven ha — csak felteszem önről, hogy az erkölcsi érzület teljes hiányában nem szenved. De midőn e feltevés által önt azon téren keresem fel, hol emberi méltóságától eltekintem nem szabad: azt hiszem nem sértem azon állítással, hogy jellemére nézve hátrányos, súlyos vádnak tartaná, ha valamely egyház hivatalnokja volna és valaki a sajtó útján ekként nyilatkoznék felőle: oly ember, ki nem szégyell saját egyháza ellen, melynek hü szolgálatára magát különösen is lekötölte, annak önállóságát és szabadságait veszélyeztető politikát csinálni!

Ha most már önnek erkölcsi közé tartozik az is, hogy nem cselekszi mással azt, mit magának nem kíván: hinnem kell, hogy gondolja, miszerint alaposan való, midőn engem saját egyházam ellen intézett politikával vádol.

Es én mégis fel merem hívni önt, hogy lépjen ki a nyilvánosság elé; mint illik egy tisztességes férfiúhoz, midőn valakit jellembe vágó dologgal vádol — és sorolja fel azon tényeket, melyek vádja alapját képezik. Adja elő, hogy én mikor és minő cselekményekkel támadtam meg: akar a helybeli reform. egyházat, akar általában a protestans autonómiát? Valóban ha ily cselekményt csak egyetlen egyet is képes lesz felhozni és igazolni: én készséggel elismerem, hogy önnek az emberi jóhírnév követelményeiről és a sajtószabadság tisztességes felhasználásáról józan fogalmai vannak.

De mig ön velem szemben, csak a merő ráfogás fegyverét használja, addig legyen szabad azon hitben élnem, hogy multamból — ha arra visszatekintek — ama megnyugtató tudatot merithetem, hogy kérésem nélkül vallhatom magamat, a protestans autonomia és jogosult protestans érdekek oly öre- és képviselőjének, mint akar ön uram! akar mind azok, kik önnel a „Kecskemét“ czéje alatt egy gyékényen árulnak.
Vámos Béla.

Tudósítás a kecskeméti hetivásárról.

1879. július 18.

Tisztabúza hektolit.	76—80 kl.	5.85 któl	6.85 krig.
Elegy „	73—75 „	4.20 „	4.88 „
Rozs „	70—72 „	3.58 „	4.6 „
Árpa „	60—62 „	2.92 „	3.57 „
Zab „	36—40 „	2.60 „	2.92 „
Kukoricza „	70—72 „	3.60 „	3.90 „
Köles „	— „	— „	— „
Burgonya métermázs	2.— „	3.— „	— „

Kimutatás

a kecskeméti pénzüntézetek június havi forgalmáról.

Kereskedelmi ipar-hitelintézet és népbank.

Bevétel:	
Pénztárállás május 31-én . . .	7,763 frt. 28 kr.
Kötelezett takarékbetétek után . . .	56 „ — „
Váltó visszafizetésekből . . .	132,342 „ 49 „
Előleg visszafizetésekből . . .	10 „ — „
Folyószámlák után . . .	28,540 „ 44 „
Pesti telepítvények után . . .	53,754 „ 72 „
Kamatok után . . .	4,318 „ 14 „
Dijak után . . .	115 „ 70 „
Késelmi kamatok után . . .	4 „ 12 „
Átirási díjak után . . .	6 „ — „
	226,910 frt. 89 kr.
Kiadás:	
Váltó leszámolásra . . .	154,174 frt. 39 kr.
Folyószámlákra . . .	26,309 „ 13 „
Betéti-lapokra . . .	40 „ — „
Pesti telepítvényekre . . .	38,250 „ — „
Időközi kamatok:	
a) pesti telepítvényekre . . .	739 „ 50 „
b) folyószámlákra . . .	119 „ 10 „
Üzleti költségekre . . .	95 „ 54 „
Elnök fizetése . . .	125 „ — „
Tisztviselők fizetése . . .	249 „ 99 „
Osztalék részvényekre . . .	1,932 „ — „
Osztalék köt. tak.-betétekre . . .	16 „ 98 „
Függő kamatok köt. betétekre . . .	14 „ 58 „
Függő kamatok betéti-lapokra . . .	493 „ 70 „
Állami illetékek betétek tők. és kifiz. időközi kamataira . . .	4 „ 90 „
	222,564 frt. 81 kr.
Pénztárállás 30-án . . .	4,346 „ 08 „
Vajda, könyvelő.	226,910 frt. 89 kr.

Takarékpénztár.

Bevétel:

Pénztárállás május 31-én . . .	26,609 frt. 20 kr.
Betételek után . . .	69,430 „ 22 „
Különbféle díjak után . . .	198 „ 19 „
„ kamatok után . . .	6,101 „ 55 „
Kölcsön visszafizetések:	
Váltók után . . .	101,115 „ 52 „
Magán váltó kézi zálog . . .	3,036 „ — „
Ingatlan után . . .	725 „ — „
Egyletiház-jövedelem után . . .	152 „ 28 „
	207,367 frt. 96 kr.

Kiadás:

Visszafiz. betét és tők. kamat . . .	53,752 frt. 63 kr.
Kifizetett folyó kamat . . .	668 „ 89 „
Kölcsönök: váltókra . . .	122,246 „ 14 „
Magánváltó kézi zálog . . .	5,670 „ — „
Ingatlanra . . .	10,100 „ — „
Elhelyezett pénz . . .	3,000 „ — „
Igazgató t. díj, tisztviselők és szolga fizetése . . .	495 „ — „
Üzleti költség . . .	115 „ 27 „
Kohn-ház javítás . . .	200 „ — „
3% államilleték a mult havi folyó kamat után . . .	16 „ 33 „
	196,264 frt. 26 kr.
Pénztárállás június 30-án . . .	11,103 „ 70 „
Markovics.	207,367 frt. 96 kr.

Felelős szerkesztő: Dr. BELICZAY JÓNÁS.

Főmunkatársak:

Hornyik János, Dr. Tassy Pál.

H I R D E T É S E K.

BILINI

savanyúvíz.

Nagymérvű szénasav szikeny tartalmánál fogva (10,000 súly részletben 33.6339) minden német-földi savanyúvizek között határozottan az első helyet foglalja el, s kitűnő hatással bír a vérnek lugany savasítására, sikeresen működik a gyomorégés, gyomorgöres, gyomorhurut, az úgynevezett húgsav, diathese, fővény, húgy és vesekövek ellen; hasznos szolgálatot tesz a köszvény, idült eszű, idült hólyag-és tüdőhurut, epekövesülés, máj-elzsírosodás, nyálkás aranyér és görvélykór ellen, mint azt Billroth Dittel, Ultzmann, Ivanchich stb. tanárok sokszor eléggé elismerték. De mint felfrissítő s kellemes ital is, bor és cukorral, vagy gyümölcslézőrppelel keverve napról-napra nagyobb tért foglal el a bilini savanyúvíz.

Főraktár:

Édeskuty L.

magyar királyi udvari ásványvíz-szállítónál
Budapesten, Erzsébet tér 7. sz.

Kapható minden gyógyszertárban és fűszerkereskedésben, úgyszintén vendéglőkben is. 83 (12—9)

Határozott óvás hamisítás ellen!

28 éven át kipróbálva!

Dr. POPP. J. G.

cs. kir. udvari fogorvos (Bécsben, Bognergasse 2.)

ANATHERIN-SZÁJVIZ

a rosz szagú lélekzés és taplós, s könnyen vérző ínyhús ellen.

Dr. Popp J. G. cs. kir. udvari fogorvos úrnak Bécs, Bognergasse 2.

Miután én több éven át tartó jelentékeny szájbajban szenvedtem, és mindenféle gyógyítási kísérleteim annyira eredménytelenek maradtak, hogy még egészséges fogaim közül is többet elvesztettem, s fogaim csak a nyelv általi érintéstől is mozogtak és az íny minden érintésre azonnal vérzett; s a mellett számból igen alkalmatlan rosz szag jött ki: végre az általános kedvelt

ANATHERIN-SZÁJVIZET

kezdettem el használni és már az első használatnál nem csak a rosz szag elmúlt, hanem ínyhúsom megerősödött és fogaim mindinkább megszilárdultak, úgy hogy rövid időn meggyógyult a szám. Mit is a legnagyobb hála érzetéből, a mások baja iránti részvétből ezennél nyilvánosan bebizonyítok és ezen híres szájbviznek a kiérdemelt dícséretet szolgáltatom ki. Bécs. Bátor Stenzl József m. k.

Kapható: Kecskeméten Molnár János, Nagy-Körösi Schefesik M. és Tarkay C. r., Czegléden Persay A., Félégyházán Hoffer A. özvegyénél, Szolnokon Boár, Szabad-Szálláson Rosznyay M., Kis-Körösi Gubás gyógyszerész uraknál és Csongrádon a gyógyszerházban.

73 (8—6)

A MATTONI-féle

GISSHÜBLI

legtisztább lúgsó tartalmú savanyúvíz

orvosok részéről a légzésszervek, valamint a gyomor és húgyhólyag bajaiban használandó legjobb gyógyszernek, nemkülönben a nap akármely szakában itható itálnak ajánlatik.

Giesshübl digestives és pectorales pastillek, gyomorbajok és köhögés ellen.

Mattoni Henrik, Karlsbadban.

Kaphatók gyógyszerház- és ásványvíz-kereskedésekben.

Ház- és szőlő-eladás.

Néh. nemes Ferentzy Gergely úr és neje örökösei tulajdonához tartozó, a 7. tizedben a lovarda- és mezei-úteza sarkán fekvő ház, s Széktóban, az u. n. Ferentzy-hegyen fekvő szőlő kedvező feltételek mellett eladó. Bővebb értesítést ad alulírt közjegyző.

85 (9—8)

Dömötör Sándor, közjegyző.

Birtok-eladás.

Eördögh János úr és Eördögh Vilma úrnő jászberényi lakosok közös tulajdonát képező Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyebe kebelezett Lajos-Mizse községéhez tartozó Bene-pusztai

245 catastrális holdból álló

tagbirtok — mely a szükséges épületekkel el van látva — jutányos áron szabadkézből eladó.

Akár írás-, akár szóbeli tudakozódásokra szívesen szolgál alólírott megbízott Jászberényben.

107 (3—2)

Zrumetzky Béla, ügyvéd.

Gyáriraktár

mindennemű

tábla és tükörüveg,

épületek- és boltkirakatok beüvegezéséhez.

Továbbá mindennemű tükrök, keretben és keret nélkül, úgyszintén üveges- és üvegereszkedőknek szükségelt árucikkékből mindenkor nagy készletben kapható

SCHWARZ A-nál,

108 (1—1)

Budapesten, József tér 5.

Kereskedőknek megfelelő Rabatt engedtetik.